

THE *BIG FOUR* AUDITORS
ARE *failing* AND THEWATCHDOG'S
REPORT WON'T CHANGE THAT

Prem Sikka

แปลโดย ชาลวิทย์ รักชาติสุข

องค์กรที่ใกล้ล้มอย่าง **BHS, CARILLION** และธนาคาร
ประกันภัย กลับตรวจไม่พบอะไร และการเยียวยาของ **CMA**
แสดงให้เห็นแล้วว่าไม่เกิดประโยชน์

สิ่งที่บริษัท BHS, Carillion, Conviviality, Quindell, Aero Inventory, Co-op Bank และ London & Capital Finance มีอะไรที่เหมือนกัน? บริษัทเหล่านี้ได้รับการสอบบัญชีโดยบริษัทสอบบัญชีขนาดใหญ่สี่แห่ง ได้แก่ PwC, KPMG, EY และ Deloitte ซึ่งตรวจสอบ 97% ของกลุ่มหุ้นที่จดทะเบียนในลอนดอน (FTSE) จำนวน 350 บริษัท และได้เรียกเก็บ 99% ของค่าธรรมเนียมในการสอบบัญชี ซึ่งบริษัทเหล่านี้เก็บค่าธรรมเนียมในอัตราสูงแต่กลับ ส่งมอบคุณค่าสาธารณะได้น้อย ความล้มเหลวของบริษัทสอบบัญชีเหล่านี้ไม่สามารถตรวจพบความเปราะบางของกลุ่มธุรกิจเหล่านั้นส่งผลให้มีการสูญเสียทั้งงาน เงินออม เงินบำนาญ และรายได้จากภาษี

อย่างไรก็ตาม ผู้ที่ตกเป็นเหยื่อของความล้มเหลวไม่สามารถขอความช่วยเหลือทางกฎหมายเพื่อเรียกร้องค่าชดเชยได้ เนื่องจากผู้สอบบัญชีรับผิดชอบ "หน้าที่ในการดูแล" เฉพาะบริษัทที่ว่าจ้างพวกเขาเท่านั้น ไม่ใช่ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือเจ้าหน้าที่รายบุคคลอื่นๆ

CMA

Competition & Markets Authority

แม้ว่าบริษัทสอบบัญชีจะไม่เห็นข้อบกพร่องในงบการเงินของธนาคาร ซึ่งนำไปสู่ความผิดพลาดทางการเงินในปี พ.ศ. 2550 - 2551 แต่แนวทางการสอบบัญชีที่รัดกุม การปฏิรูปที่สำคัญ หลังความล้มเหลวในการสอบบัญชีให้บริษัท BHS และ Carillion รัฐบาลได้ให้งบประมาณกับหน่วยงานที่มีอำนาจในการควบคุมการแข่งขันและตลาด คือ Competition and Markets Authority (CMA) ซึ่งรายงานที่รอคอยมานาน ได้เผยแพร่ในวันนี้ (18 เมษายน 2562) แสดงให้เห็นถึงความล้มเหลวในประเด็นพื้นฐาน เกี่ยวกับการแข่งขันหรือคุณภาพการตรวจสอบบัญชี เปรียบได้กับธุรกิจอื่น เช่น ใครก็ตาม ที่ขายขนมท็อปปี้ เขาต้องแน่ใจว่าผลิตภัณฑ์ของตนนั้นตรงตามวัตถุประสงค์และไม่เป็นภัย ต่อลูกค้า อย่างไรก็ตาม เราไม่สามารถใช้เหตุผลดังกล่าวกับผู้สอบบัญชีได้ และ CMA เอง ก็ไม่แม้แต่จะกล่าวถึงประเด็นสำคัญนี้ หากไม่มีข้อบกพร่องดังกล่าว บริษัทตรวจสอบบัญชี ก็ไม่มีแรงจูงใจที่จะปรับปรุงคุณภาพงานของตน

CMA เรียกร้องให้มีการ “แยกส่วนการดำเนินการ” ของบริษัทขนาดใหญ่ นั่นคือ จำเป็นต้องแยกส่วนการตรวจสอบ กับส่วนที่ไม่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ ออกจากกันด้วยการจำกัดการเข้าถึงข้อมูลระหว่าง 2 ฝ่าย ซึ่งแนวคิดนี้จะป้องกันมิให้ผู้สอบบัญชีขายบริการ ที่ไม่ใช่การตรวจสอบให้กับองค์กรขนาดใหญ่ และรายงานเกี่ยวกับธุรกรรมที่ผู้สอบบัญชี สร้างขึ้นเอง แต่วิธีนี้ใช้ไม่ได้ผล เพราะผลประโยชน์นั้นมีมาก และบริษัทขนาดใหญ่อ้างว่า มีการจำกัดการเข้าถึงข้อมูล เพื่อป้องกันไม่ให้แผนกภาษีของตนกำหนดลูกค้ากลุ่มเป้าหมาย ที่ขอรับการตรวจสอบบัญชีเพื่อขายแผนการเลี่ยงภาษี แต่รูปคดีกลับแสดงให้เห็นเป็นอื่น

นอกจากการแยกส่วนการดำเนินการแล้ว “การแบ่งโครงสร้าง” ก็จำเป็นภายใต้การแบ่งโครงสร้างนั้น บริษัทตรวจสอบบัญชีจะทำการตรวจบัญชีเท่านั้น และทั้งบริษัทหรือผู้เกี่ยวข้องจะไม่ได้รับอนุญาตให้ขายบริการให้คำปรึกษาในรูปแบบใดๆ ให้กับลูกค้าที่ว่าจ้างการตรวจสอบบัญชี การปฏิรูปดังกล่าวถูกเรียกร้องในรายงานที่ผู้เขียนทำงานให้กับพรรคแรงงาน และในรายงานของคณะกรรมการธุรกิจของสภา

CMA เสนอการตรวจสอบร่วมสำหรับบริษัทส่วนใหญ่ใน FTSE จำนวน 350 บริษัท โดย Big 4 และบริษัทระดับกลาง ซึ่งอาจสร้างความแตกต่างเล็กน้อยให้กับตลาด แต่ผู้มีอำนาจหลีกเลี่ยงที่จะขจัดอุปสรรคในการเข้าถึงตลาด โดยรัฐบาลกำหนดให้สำนักงานบัญชีทุกแห่งต้องอยู่ภายใต้ความเป็นเจ้าของและการควบคุมของผู้สอบบัญชีรับใบอนุญาต ซึ่งจะป้องกันเทคโนโลยีและบริษัทอื่นๆ ไม่ให้เข้าสู่ตลาด และทำทนายการครอบงำของสำนักงานบัญชีขนาดใหญ่ นอกเหนือจากคำแถลงการณ์เพื่อส่งเสริมการแข่งขันและทางเลือกในการสอบบัญชี CMA ก็เพิกเฉยต่อประเด็นนี้ อย่างสิ้นเชิง

คำถามสำคัญก็คือ ข้อเสนอใหม่ของผู้มีอำนาจจะสร้างความแตกต่างให้กับปัญหาการตรวจสอบล่าสุดที่เกิดกับ BHS และ Carillion หรือไม่ BHS ได้รับการสอบบัญชีโดย PwC มานานนับทศวรรษก่อนที่จะเลิกใช้บริการในปี พ.ศ. 2559 การสอบสวนโดยสภาการรายงานทางการเงิน (Financial Reporting Council) ซึ่งเป็นหน่วยงานกำกับดูแลการตรวจสอบ พบว่าหุ้นส่วนของ PwC ที่รับผิดชอบด้านการตรวจบัญชีใช้เวลาเพียงสองชั่วโมงในคดีนี้ งานนี้เป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ระดับล่าง รวมถึงเจ้าหน้าที่ผู้มีประสบการณ์หลังผ่านการรับรองหนึ่งปี ซึ่งล้มเหลวในการทดสอบเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของทรัพย์สิน การลงทุน เงินกู้ รายได้ ค่าใช้จ่าย

KPMG ตรวจสอบบัญชีและให้บริการให้การปรึกษาแก่บริษัท Carillion เป็นเวลา 19 ปี Carillion มีสัญญาที่ขาดความน่าเชื่อถือมากกว่าหนึ่งพันล้านปอนด์ในงบดุล มีนโยบายการบัญชีที่เข้มงวดและไม่สามารถรับรู้มูลค่าที่ลดลงของสินทรัพย์ เช่น ค่าความนิยม

ข้อเสนอของ CMA ในวันนี้แทบจะไม่สร้างความแตกต่างในการตรวจสอบ BHS หรือ Carillion ซึ่งรายงานของบริษัทมิได้ต้องการข้อมูลสาธารณะเกี่ยวกับองค์ประกอบของทีมตรวจสอบ เวลาที่ใช้ในการตรวจสอบโดยเจ้าหน้าที่แต่ละระดับ รายการคำถามสำคัญที่ผู้ตรวจสอบจะต้องถามและคำตอบที่จำเป็น หรือการดำเนินการทางกฎหมายล่าสุดต่อบริษัทหรือสิ่งอื่นใด ๆ ที่อาจขวางไม่ให้ผู้สอบบัญชีใกล้ชิดกับฝ่ายบริหารมากเกินไป

ความล้มเหลวในการตรวจบัญชีหลายครั้งที่ผ่านมาแสดงให้เห็นว่า วาระการดำรงตำแหน่งของผู้สอบบัญชีภายในสำนักงานที่ยาวนานส่งผลต่อความลับสนของกรรมการและทำให้ความสงสัยของพวกเขาเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ CMA พอใจกับกฎระเบียบในปัจจุบัน ซึ่งกำหนดให้บริษัทใหญ่ต้องเปลี่ยนผู้สอบบัญชีทุกๆ 20 ปี โดย CMA จะเลิกยุ่งเกี่ยวด้วยการมอบอำนาจให้คณะกรรมการตรวจสอบซึ่งประกอบด้วยกรรมการที่ไม่ใช่ผู้บริหาร เพื่อจัดการกับการแต่งตั้งและกำกับดูแลผู้สอบบัญชี CMA ละเลยเรื่องธนาคารประกันธุรกิจทั้งหมด รวมถึง Carillion และ BHS มีคณะกรรมการดังกล่าว พวกเขาล้มเหลวและ CMA ก็ไม่ถามอะไร

นี่เป็นความพยายามที่ไม่ประสบความสำเร็จครั้งที่สามของหน่วยงานกำกับดูแลการแข่งขันของสหราชอาณาจักร ในการจัดการกับอุตสาหกรรม การตรวจสอบที่ผิดปกติภายใต้อิทธิพลของการลอบบี้และการแทรกแซงทางการเมือง รายงานก่อนหน้านี้ในปี พ.ศ. 2549 และการเลื่อนการปฏิรูปที่ค้างคามานาน แม้ขณะนี้มีความล้มเหลวในการตรวจสอบ แต่การปฏิรูปที่สำคัญก็ถูกนำออกจากระการประชุมอีกครั้ง ถึงเวลาที่ CMA จะถามตัวเองแล้วว่า CMA มีความเหมาะสมตามวัตถุประสงค์การจัดตั้งหรือไม่

ต้นฉบับจาก:

Prem Sikka. (18 เมษายน 2562). The big four auditors are failing – and the watchdog’s report won’t change that. The Guardian online. Retrieved from: <https://www.theguardian.com/commentisfree/2019/apr/18/big-four-auditors-failing-watchdog-not-fit>

เปรม ลิกขา ศาสตราจารย์สาขาการบัญชี
แห่ง UNIVERSITY OF SHEFFIELD
